

BIJLAGE BIJ HET VEKP- VOORTGANGSRAPPORT 2022

Zoals medegedeeld aan de Vlaamse Regering op 28 oktober 2022

*Voortgang individuele maatregelen
internationale scheid- en luchtvaart*

Inhoud

[263] Binnen IMO en ICAO streven naar klimaattransitie.....	3
[264] Ondersteunen van ambitieus Europees beleid voor de luchtvaartsector	5
[265] De mogelijkheid onderzoeken van koolstofbeprijzing voor de luchtvaart	7
[266] Onderzoeken hoe Vlaanderen kan bijdragen aan het aanbod van klimaatvriendelijke brandstoffen.....	9
[267] Afspraken voor het verminderen van de klimaatimpact van lucht- en zeevaart richting 2050	12

[263] Binnen IMO en ICAO streven naar klimaattransitie

Algemeen topic: Internationale scheep- en luchtvaart	VEKP Titel: 3.1.3.3.2
Bevoegde minister: Peeters/Demir	Trekkende entiteit: dMOW;VEKA;
Beschrijving maatregel	De broeikasgasemissies als gevolg van zogenaamde internationale bunkers – de brandstofleveringen aan internationale zee- en luchtvaart – vallen niet onder de niet-ETS klimaatdoelstelling voor lidstaten voor de periode 2021-2030. De vraagzijde van deze twee sectoren wordt veeleer gestuurd door internationale dan lokale factoren (o.a. sterke globalisering van de handel, toerisme...) en ook de concurrentie binnen de sectoren heeft een sterk internationaal karakter. Omwille van deze redenen wordt de vermindering van de broeikasgassen in deze sectoren - bij voorkeur - op mondiaal niveau georganiseerd. Vlaanderen is voor het beleid sterk afhankelijk van de <i>International Maritime Organisation</i> (IMO) en de <i>International Civil Aviation Organisation</i> (ICAO). Vlaanderen engageert zich om in samenwerking met de andere Belgische entiteiten binnen IMO en ICAO te blijven streven naar maatregelen op korte termijn die de transitie van de bunkersectoren naar een klimaatvriendelijke samenleving mogelijk maken, zowel door middel van operationele, technische als marktgebaseerde maatregelen.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	Vlaanderen is in 2020 en 2021 i.s.m. de andere Belgische entiteiten en de EU-lidstaten blijven streven naar vooruitgang in de klimaattransitie van de luchtvaartsector; o.m. op het vlak van een lange termijn CO2 doelstelling voor de luchtvaartsector op mondiaal niveau en het bewaken van de milieu-integriteit van CORSIA d.m.v. het vastleggen van robuuste criteria voor duurzame brandstoffen en koolstofcompensatiekredieten.
Beschrijving realisaties in 2021	Binnen ICAO werden criteria voor duurzame brandstoffen en koolstofcompensatiekredieten in het kader van CORSIA vastgelegd. Vlaanderen heeft hierbij i.s.m. de andere Belgische entiteiten en de EU lidstaten gestreefd naar maximale milieu-integriteit.

Vooruitblik realisaties in 2022	In 2022 zullen de klimaat-activiteiten binnen ICAO zich voornamelijk richten op verbeteringen aan de werking van CORSIA voor de volgende fase (2024-2026), op het vastleggen van het referentie-emissie-periode voor de fase 2024-2026, op het overeenkomen van een lange termijn-doelstelling voor de luchtvaartsector op mondiaal niveau in lijn met de doelstellingen van het Parijs akkoord en op het toezien op de werking van de Technical Advisory Board, teneinde dubbeltelling van koolstofcompensatiekredieten te vermijden. Vlaanderen zal in de discussies blijven streven naar maatregelen die de transitie van de bunkersectoren naar een klimaatvriendelijke samenleving mogelijk maken.

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	

[264] Ondersteunen van ambitieus Europees beleid voor de luchtvaartsector

Algemeen topic: Internationale scheep- en luchtvaart	VEKP Titel: 3.1.3.3.2
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: VEKA;
Beschrijving maatregel	De Internationale luchtvaart (= alle uitgaande vluchten vanuit de EU) is opgenomen in de NDC (=National Determined Contribution) van Europa onder het Akkoord van Parijs en maakt dus deel uit van de Europese doelstelling om tegen 2030 de broeikasgasuitstoot met 55% te reduceren t.o.v. 1990. Bijkomend Europees beleid – met een scherper ambitieniveau dan CORSIA tot nu toe voorstelt – voor internationale luchtvaart zal nog nodig zijn om deze doelstelling te behalen. Vlaanderen steunt een ambitieus Europees beleid voor de luchtvaartsector.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	In het Fit for 55 pakket van de Europese Commissie van 14 juli 2021 zijn verschillende wetgevende voorstellen gericht op de luchtvaartsector opgenomen, waaronder de aanscherping van het EU ETS voor de luchtvaartsector en de implementatie van CORSIA in de EU. Vlaanderen steunt en bepleit in deze initiatieven een ambitieus Europees klimaatbeleid voor de luchtvaartsector.
Beschrijving realisaties in 2021	De onderhandelingen binnen de Raad en het Parlement van de verschillende Fit for 55 voorstellen zijn nog lopende.
Vooruitblik realisaties in 2022	In 2022 lopen de onderhandelingen binnen de Raad en het Parlement van de verschillende Fit for 55 voorstellen verder, waarbij voor verschillende voorstellen getracht worden tot een gemeenschappelijk standpunt van de Raad te komen midden 2022. Vlaanderen zal ook in 2022 haar posities aangaande een ambitieus Europees klimaatbeleid voor de luchtvaartsector blijven verdedigen.

Status	
Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	

[265] De mogelijkheid onderzoeken van koolstofbeprijzing voor de luchtvaart

Algemeen topic: Internationale scheep- en luchtvaart	VEKP Titel: 3.1.3.3.2
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: VEKA;
Beschrijving maatregel	Fiscaal beleid kan een belangrijke rol spelen in het rationaliseren van de vraag naar en kost van internationaal lucht- en zeetransport. Het Vlaamse Gewest is voorstander van initiatieven die op Europees niveau worden ondernomen voor een geharmoniseerde koolstofbeprijzing voor de luchtvaart. Deze maatregel valt samen met maatregel 315.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	België heeft in 2020 op verschillende EU fora (Ecofin, Raad Leefmilieu) haar steun uitgesproken t.a.v. een correcte koolstofbeprijzing van vliegverkeer. Ook in 2021 heeft Vlaanderen haar standpunt aangaande een rechtvaardige fiscaliteit van de bunkersectoren verdedigd in diverse fora.
Beschrijving realisaties in 2021	Vlaanderen heeft in 2021 haar standpunt aangaande een rechtvaardige fiscaliteit van de bunkersectoren verdedigd in diverse fora.
Vooruitblik realisaties in 2022	In 2022 blijft Vlaanderen een rechtvaardige, geharmoniseerde koolstofbeprijzing voor luchtvaart verdedigen op EU en internationale fora.

Status

Status maatregel in 2021	op schema
Duiding status maatregel in 2021	

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	

[266] Onderzoeken hoe Vlaanderen kan bijdragen aan het aanbod van klimaatvriendelijke brandstoffen

Algemeen topic: Internationale scheep- en luchtvaart	VEKP Titel: 3.1.3.3.2
Bevoegde minister: Brouns	Trekkende entiteit: bEWI;
Beschrijving maatregel	Het potentieel van puur elektrische aandrijving en batterijen is voor de lucht- en scheepvaart relatief beperkt, gezien de grote hoeveelheden energie die zeeschepen op hun reizen verbruiken en het feit dat vliegtuigen relatief licht moeten blijven. Ook op lange termijn – richting 2050 – zullen lucht- en scheepvaart ten minste gedeeltelijk afhankelijk blijven van vloeibare brandstoffen. De ontwikkeling, het beschikbaar maken in grote hoeveelheden en de commercialisatie van klimaatvriendelijke brandstoffen, die hun duurzaamheid kunnen bewijzen over de ganse levenscyclus, wordt erg belangrijk en biedt ook opportuniteiten op economisch vlak. Vlaanderen zal onderzoeken op welke manier er maximaal kan ingespeeld worden op deze opportuniteiten en hoe Vlaanderen kan bijdragen aan een verhoogd aanbod van geavanceerde biobrandstoffen en synthetische brandstoffen op basis van hernieuwbare energieopslag voor lucht- en scheepvaart.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	In juli 2021 heeft de Europese Commissie het Fit-for-55 pakket geïnitieerd. Hierin zaten diverse elementen, met potentiële impact op het brandstofverbruik en de emissies van luchtvaart- en scheepvaart. Geopteerd werd om de vormgeving van dit instrumentarium af te wachten.
Beschrijving realisaties in 2021	In 2021 werd aangevangen met de behandeling van het voorstel van de Europese Commissie, door de Raad en haar werkgroepen, van deze diverse elementen. Daarnaast zijn er diverse onderzoeksinitiatieven lopend bij Vlaamse onderzoeksinstituten.
Vooruitblik realisaties in 2022	In 2022 is het doel van het Voorzitterschap van de Raad om de nodige beslissingen ivm dit instrumentarium af te werken, uiteindelijk in de tweede jaarhelft tijdens de Trilogie met de Europese Commissie en het Europees Parlement.

	Eind juni heeft de Raad Algemene Posities bepaald ivm Energie en ETS. Onderdeel daarvan is de opname van scheepvaart in het ETS met graduele verplichting ivm inleveren emissierechten. De luchtvaart sector zal versneld, tegen 2027 uit gefaseerd worden qua gratis ETS-emissierechten, voor de intra-EU vluchten. Voor extern Europese vluchten naar en van derde landen, zal gealigneerd worden met Carbon Offsetting and Reduction Scheme for International Aviation (CORSIA). Binnen de richtlijn hernieuwbare energie, zijn er subdoelstellingen voor transport met impact op zowel de luchtvaart als de scheepvaart. De mogelijkheid werd geïntroduceerd voor lidstaten om te kiezen tussen: - Een bindende doelstelling van 13% broeikasgas intensiteitsreductie in transport tegen 2030. Diverse opties zullen beschikbaar zijn om dit te realiseren, zoals het bepalen van een gedifferentieerd doel voor scheepvaart binnen de totaaldoelstelling - Of een bindende doelstelling van minstens 29% hernieuwbare energie in de finale energieconsumptie van de transportsector tegen 2030 Ook werden bindende subdoelstellingen voor ‘advanced’ biobrandstoffen bepaald binnen de hernieuwbare energie voorzien voor de transportsector. Voor hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong in de transportsector (vooral hernieuwbare waterstof en waterstofgebaseerde synthetische brandstoffen) werd een indicatieve subdoelstelling bepaald. Tot slot werd een maximum bepaald op de hoeveelheid finaal energiegebruik in de scheepvaart als onderdeel van de berekening van de specifieke transport doelstellingen. Daarnaast zijn er diverse onderzoeksinitiatieven lopend bij Vlaamse onderzoeksinstituten.

Status	
Status maatregel in 2021	bij te sturen
Duiding status maatregel in 2021	Er werd in afwachting rekening gehouden met evoluties en beslissingen die op Europees niveau verder het kader creëren.

Financieel

VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	

[267] Afspraken voor het verminderen van de klimaatimpact van lucht- en zeevaart richting 2050

Algemeen topic: Internationale scheep- en luchtvaart	VEKP Titel: 3.1.3.3.2
Bevoegde minister: Demir	Trekkende entiteit: VEKA;
Beschrijving maatregel	In overleg met de sector (o.a. havens, luchthavens, reders, luchtvaartmaatschappijen) en stakeholders kunnen afspraken gemaakt worden over een versnelde verduurzaming van de lucht- en zeevaart in Vlaanderen. De bedoeling is om samen met de sector haalbare goede praktijken te identificeren en optimaal toe te passen. De engagementen die hieruit voortvloeien kunnen opgenomen worden in de vrijwillige actieplannen die door IMO en ICAO gevraagd worden.

Voortgang

Beschrijving voortgang maatregel t.e.m. 2021	De maatregel is nog niet opgestart.
Beschrijving realisaties in 2021	De maatregel is nog niet opgestart.
Vooruitblik realisaties in 2022	Na het afronden van de EU besprekingen aangaande initiatieven voor lucht- en scheepvaart in het kader van het Fit for 55 pakket eind 2022, zullen gesprekken worden opgestart over een Vlaams of – bij uitbreiding- Belgisch traject richting initiatieven en afspraken die een waardevolle aanvulling kunnen vormen op het EU beleid.

Status

Status maatregel in 2021	nog niet gestart.
Duiding status maatregel in 2021	In 2021 lag de focus op de EU initiatieven voor lucht- en scheepvaart in het kader van het Fit for 55 pakket. De maatregel zal worden opgestart

	na het afronden van de EU besprekingen eind 2022, zodat gemaakte afspraken een waardevolle aanvulling kunnen vormen op het EU beleid.

Financieel	
VAK € in 2021	0
Duiding VAK 2021	